

Οικία Νικόλαου Χάσου

Οικία Νικόλαου Χάσου

Η οικία Χάσου, το κόκκινο σπίτι του ιατρού Νικόλαου Χάσου, ο οποίος από το 1979 έως το 1986 διετέλεσε δήμαρχος Φλώρινας, βρίσκεται στα όρια του αστικού τοπίου με το φυσικό περιβάλλον, στους πρόποδες του λόφου του Αγίου Παντελεήμονα.

Το οικόπεδο αγοράστηκε από τον Γρηγόριο Σαπουντζή, παππού του Νικόλαου Χάσου, Μακεδονομάχο, ο οποίος εγκαταστάθηκε από την Κέλλη στη Φλώρινα το 1902, μετά τη δολοφονία του πατέρα του, Χρήστου Σαπουντζή, από τους Βούλγαρους¹. Αρχικά, το 1905, έχτισε μια μονοκατοικία, στην οποία κατοίκησε με την οικογένειά του και στη συνέχεια, το 1919, πρόσθεσε μία προέκταση και το κτίριο πήρε την σημερινή του μορφή. Το οίκημα κατασκευάστηκε από συνεργείο μαστόρων της περιοχής, με βασικά υλικά την πέτρα και το ξύλο. Τα πρώτα χρόνια, το σπίτι ήταν βαμμένο κίτρινο και είχε καφέ παραθυρόφυλλα. Αργότερα, το 1970 περίπου, ο Νικόλαος Χάσος, εγγονός του Γρηγόριου Σαπουντζή, το έβαψε στο σημερινό του χρώμα, μετά από

¹ Γραπτή μαρτυρία του Νικόλαου Ν. Χάσου.

υπόδειξη ορισμένων Φλωρινιωτών ζωγράφων και, ιδιαίτερα, του Στερίκα Κούλη².

Η οικία χαρακτηρίστηκε από το Υπουργείο Πολιτισμού διατηρητέα³. Αποτελεί παραδοσιακό κτήριο του 20ου αιώνα, με νεότερες επεμβάσεις της εποχής του μεσοπολέμου, που παραπέμπουν σε αρχιτεκτονική τοπικού χαρακτήρα. Είναι εμφανείς στο εξωτερικό του κτηρίου επιρροές των ευρωπαϊκών ρευμάτων (υψίκορμα ανοίγματα, διακοσμητικό κλειδί στα παράθυρα, διακοσμητική ζώνη). Πρόκειται για ένα κτήριο με ιδιαίτερο αρχιτεκτονικό και μορφολογικό χαρακτήρα. Είναι διώροφο με τετράριχτη κεραμοσκεπή στέγη. Στον προαύλιο χώρο του και στον περίβολο υπάρχουν βοηθητικά κτίσματα παραδοσιακής αρχιτεκτονικής.

Το οίκημα αποτελεί μέρος ενός ιδιαίτερα αξιόλογου συνόλου ομοειδών κτηρίων στην ίδια περιοχή. Εντυπωσιάζει λόγω της θέσης και της ιδιαίτερης αρχιτεκτονικής του και αναδεικνύει παράλληλα το παραδοσιακό αστικό τοπίο της Φλώρινας του μεσοπολέμου.

Το 1943, στη διάρκεια της Γερμανικής Κατοχής, το σπίτι επιτάχτηκε από τους Γερμανούς και τους Ιταλούς, ενώ το υπόγειό του χρησιμοποιήθηκε ως καταφύγιο, για να προστατευτεί η οικογένεια από τους. Στη συνέχεια, ένα μέρος του σπιτιού νοικιάστηκε για μικρό χρονικό διάστημα στον Άγγλο λοχαγό Evans, της αγγλικής μυστικής υπηρεσίας πληροφοριών (Secret Intelligence Service). Σήμερα, η οικία είναι ιδιοκτησία των κληρονόμων του Νικόλαου Χάσου.

Βιβλιογραφία

Γραπτή μαρτυρία του Νικόλαου Ν. Χάσου.

Προφορική μαρτυρία Ζαχαρούλας Χάσου-Σταματίου (ημερομηνία γέννησης: 21/03/1929) (στην ανεψιά της Θεολογία Μούζα, Νοέμβριος 1915).

ΦΕΚ 91/ΑΑΠ/18-5-15.

² *Προφορική μαρτυρία Ζαχαρούλας Χάσου-Σταματίου* (ημερομηνία γέννησης: 21/03/1929) (στην ανεψιά της Θεολογία Μούζα, Νοέμβριος 1915).

³ ΦΕΚ 91/ΑΑΠ/18-5-15.